

AGRÁRMINISZTÉRIUM

A földrajzi árujelzőkre vonatkozó uniós jogi szabályozás aktualitásai

Kelemen-Zobor Enikő
vezető-kormányfőtanácsos

Agrárminisztérium

Budapest, 2025. szeptember 19.

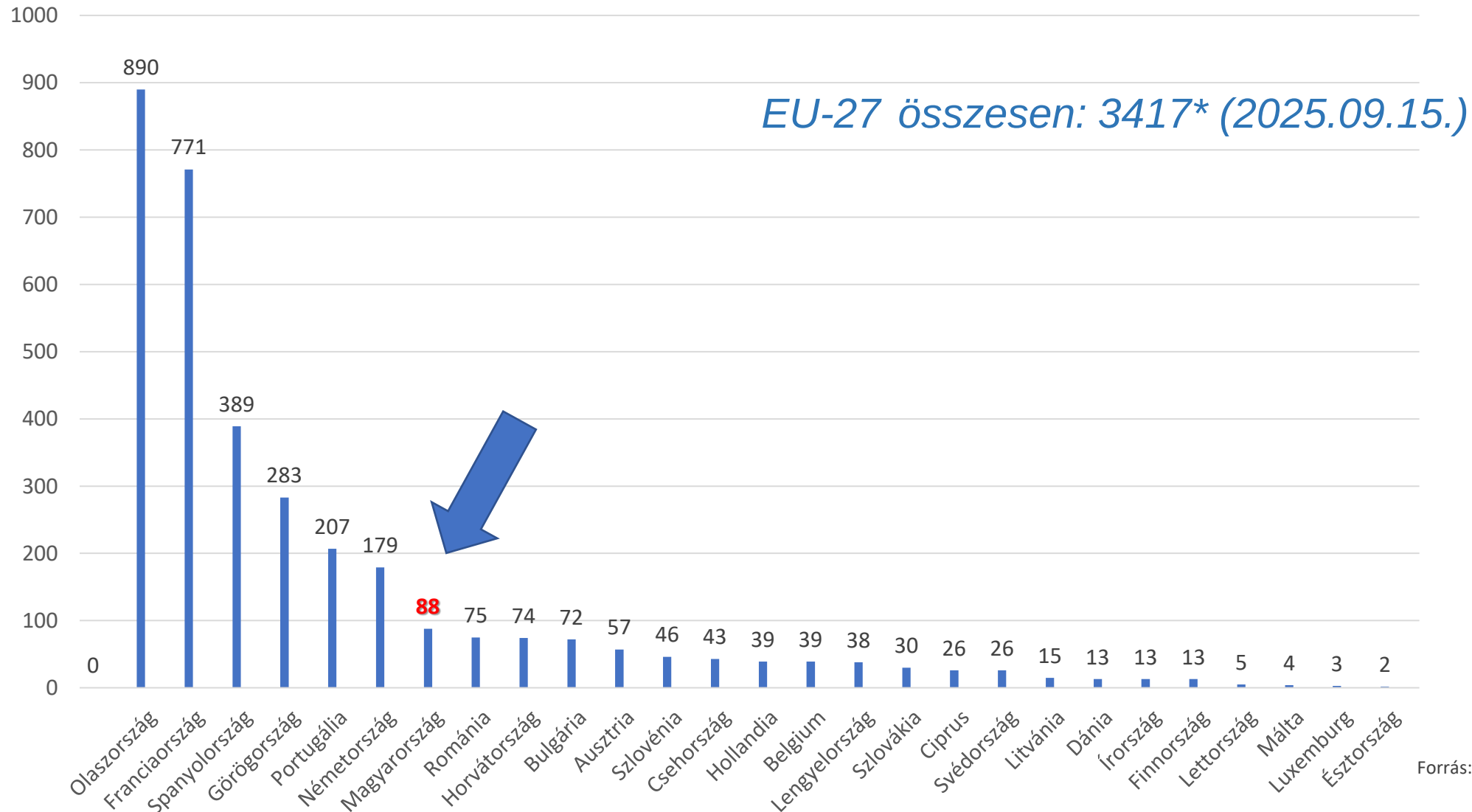
Földrajzi árujelzők számokban

FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐK

- **30 évre** visszatekintő EU-s jogi szabályozás
- több, mint **3600 bejegyzett elnevezés**
- **80 milliárd eurós forgalom** az EU-n belül
- teljes uniós élelmiszer- és italexport több mint **13%-a**

Az EU-ban bejegyzett, az Unióból származó földrajzi árujelzők számának tagállamonkénti megoszlása

* Beleértve a több országra kiterjedő földrajzi árujelzőket is

eAmbrosia
a földrajzi árujelzők uniós nyilvántartása

Forrás:

Hogyan „lesz” egy termékből földrajzi árujelző?

1. meghatározott földrajzi terület

+

2. sajátos termék

=> OEM
OFJ
FJ

3. igazolt kapcsolat 1. és 2. között

A földrajzi árujelzők rendszerének kulcselemei

Jogszabályok

Termékleírás

**Földrajzi
árujelző**

**Termelői
csoportosulás**

- Az Európai Parlament és a Tanács **(EU) 2024/1143 rendele**te (GI rendelet) a **borokra**, a **szeszes italokra** és a **mezőgazdasági termékekre** vonatkozó földrajzi árujelzőkről, a hagyományos különleges termékekről és a mezőgazdasági termékek minőségére utaló választható kifejezésekről
- Borászati termékek – **1308/2013/EU rendelet** módosult
 - 93-95. cikk: definíciók, termékleírás és egységes dokumentum tartalma, 100. cikk (homonimák) (3)-(4) bekezdése, 103. cikk: oltalom tartalma (visszautal a GI rendeletre), 106a. cikk, 107-108. cikk, 116a. cikk: ellenőrzés
- Szeszes italok – **(EU) 2019/787 rendelet** módosult
 - 3. cikk (4): földrajzi jelzés definíciója, 22-23. cikk: termékleírás és egységes dokumentum tartalma

GI rendelet - főbb új szabályok

- Fenntarthatóság – fenntartható gyakorlatok (7-8. cikk)
- A földrajzi árujelzők mint összetevők védelme (27. cikk)
- A termelői csoportosulások megerősítése (32-34. cikk)
- Fokozott online és offline oltalom (35. cikk és 42-43. cikk)
- Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken (37. cikk (5) bekezdés) – **BORÁSZATI TERMÉKEKRE NEM VONATKOZIK**

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken – 2026. május 14.

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK ÉS ÉLELMISZEREK

SZABÁLY: a termelő / gazdasági szereplő nevét a jelölésen a földrajzi árujelzővel azonos látómezőben kell feltüntetni

Ki a gazdasági szereplő? -> Aki / amely azon termelési szakaszért felel, amelynek során a földrajzi árujelzővel ellátandó terméket előállították, vagy amely az említett termék lényeges feldolgozásának elvégzéséért felel

COM értelmezés: egy reszelt „Parmigiano Reggiano” sajt csomagolója, aki/amely különböző OEM-termelőktől származó termékeket reszel és elegyít, feltüntetheti a nevét a címkén a 37. cikk (5) szerinti „gazdasági szereplő”-ként, ahelyett, hogy köteles lenne felsorolni a nem reszelt „Parmigiano Reggiano” terméket előállító összes termelő nevét

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken – 2026. május 14.

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK ÉS ÉLELMISZEREK

▪ **NEM FELEL MEG a gazdasági szereplő nevére vonatkozó előírásnak:**

- a forgalmazó vállalatok neve,
- a saját márkás nevek (pl. Tesco finest),
- a bérgyártás keretében előállított földrajzi árujelzők kiskereskedőjének neve,
- a földrajzi árujelzőt előállító termelői csoportosulások neve,
- a saját márkás vagy szerződéses gyártást megrendelő ügyfél neve,
- a termelői szervezet neve,
- az élelmiszer-vállalkozó neve.

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken – 2026. május 14.

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK ÉS ÉLELMISZEREK

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken – 2026. május 14.

SZESZES ITALOK

SZABÁLY: a (termelő) gyártó nevét a jelölésen a földrajzi árujelzővel azonos látómezőben kell feltüntetni

Ki a gyártó? -> (EU) 2024/1143 rendelet nem határozza meg

COM értelmezés: a egy terméket sok termelő állít elő (pl. lepárlóüzemek), akkor a címkén vagy csak az összes gyártó közül egy szerepelhet, vagy az, **aki a gyártási szakaszért felelős (pl. elegyítés), amelynél a kész szeszes ital elnyeri karakterét és lényeges végső jellemzőit**

! a palackozás nem tekinthető gyártási lépésnek !

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken – 2026. május 14.

SZESZES ITALOK

SZABÁLY: a **(termelő) gyártó nevét** a jelölésen a földrajzi árujelzővel **azonos látómezőben** kell feltüntetni

gyártó lehetséges definíciója a hazai jogszabályban: A földrajzi jelzéssel ellátott szeszes italok esetében a **szeszes ital lepárlását**, illetve az (EU) 2019/787 rendelet 3. cikk 11. pontja szerinti **elegyítését** vagy a 4. cikk 11. pontja szerinti **érlelését** végző gyártó nevét kell feltüntetni a jelölésen, amennyiben ez az előállítás utolsó lépése, a földrajzi jelzéssel azonos látómezőben.

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken – 2026. május 14.

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK és SZESZES ITALOK – közös jelölési követelmények

A földrajzi árujelzővel ellátott termék termelőjének/gyártójának vagy a gazdasági szereplőjének **legalább egyszer** fel kell tűnnie a címkén, **a földrajzi árujelzővel azonos látómezőben** =>

termelő neve
+
földrajzi árujelző

egyetlen nézőpontból látható

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken

MEZŐGAZDASÁGI TERMÉKEK és SZESZES ITALOK – közös jelölési követelmények

- **Nem kötelező a termelő/gyártó vagy a gazdasági szereplő nevét a bejegyzett földrajzi árujelző elnevezéssel ugyanabban a látómezőben minden egyes alkalommal feltüntetni, amikor a földrajzi árujelző megjelenik a címkén.**
- **Nem kötelező a termelő/gyártó vagy a gazdasági szereplő nevének feltüntetése az elülső címkén, az megemlíthető csak a hátsó címkén is.**
- A termelő/gyártó vagy a gazdasági szereplő címét nem kell feltüntetni.

Termelő/gyártó neve a földrajzi árujelzővel ellátott terméken

Törekvés egyszerűsítésre – termelő/gyártó vagy gazdasági szereplő nevének feltüntetése

A termelő/gyártó vagy a gazdasági szereplő **neve helyett feltüntethető** a jelölésen a termelő/gyártó vagy a gazdasági szereplő nevét vagy cégnevét tartalmazó **védjegy vagy logó** is.

Agrártermékek jelölésével kapcsolatos előírások az oltalom alatt álló elnevezésekre figyelemmel

Nemzeti szabályozás: 2022. évi LXVI. tv. (Eredetvédelmi tv.) 26. § (1)

Magyarország területén először forgalomba hozatalra kerülő agrártermék csomagolásán az agrártermék

- előállítójának,
 - készterelést végzőjének vagy
 - forgalmazójának
- } neve (együtt: cégnév)

nem tüntethető fel olyan módon, hogy az összetéveszthető legyen egy oltalom alatt álló elnevezéssel.

Agrártermékek jelölésével kapcsolatos előírások az oltalom alatt álló elnevezésekre figyelemmel

Eredetvédelmi tv. 26. § (2)

Ha az agrárterméken feltüntetett cégnév, illetve előállítási hely címe **oltalom alatt álló földrajzi árujelzőből áll vagy azt tartalmaz**, akkor a **Kombinált Nomenklátúra szerint azonos négy számjegyű szinten besorolt:**

0406 – sajt
1601 – szalámi
2204 – bor
2208 – szeszes ital

- **földrajzi árujelzővel nem ellátott** agrártermék címkéjén
 - a) kötelező feltüntetni a „földrajzi árujelző nélküli termék” feliratot
 - b) a cégnév vagy előállítási hely címe legfeljebb feleakkora betűnagysággal tüntethető fel, mint az a) pont szerinti felirat
- **földrajzi árujelzővel ellátott** agrártermék címkéjén a cégnév, illetve az előállítási hely címe legfeljebb feleakkora betűnagysággal tüntethető fel a címkén, mint az oltalom alatt álló földrajzi árujelző

Agrártermékek jelölésével kapcsolatos előírások az oltalom alatt álló elnevezésekre figyelemmel

Eredetvédelmi tv. 26. § (2)

PÉLDA 1: boros palackon feltüntetett
Tokaj Kincse Bt. cégnév

PÉLDA 2: pálinkás üvegen
Grappa Kft. cégnév

a) Olaszrizling boron Tokaj Kincse Bt. cégnév

- a) kötelező feltüntetni a „földrajzi árujelző nélküli termék” feliratot
- b) a **cégnév** vagy előállítási hely címe legfeljebb feleakkora betűnagysággal tüntethető fel, mint az a) pont szerinti felirat

b) Zempléni OEM boron Tokaj Kincse Bt. cégnév

a **cégnév**, illetve az előállítási hely címe legfeljebb feleakkora betűnagysággal tüntethető fel a címkén, mint az oltalom alatt álló földrajzi árujelző

Termelői csoportosulások megerősítése

- **Termelői csoportosulás definíciója** (ugyanazon termék termelői) és **kritériumai** (32. cikk)
- Egyéb gazdasági szereplők, szakmaközi szervezetek **tagjai** lehetnek a termelői csoportosulásnak
- Termelői csoportosulás **kiemelt feladatai** (hét nevesített feladat)
- **Nyilvános tagállami nyilvántartás** hozható létre a földrajzi árujelzővel ellátott termékek termelői csoportosulásairól (*gi.kormany.hu/nyilvantartasok*)
- A tagállamok **elismerési rendszert** működtethetnek (33. cikk)

Termelői csoportosulások megerősítése

Elismert termelői csoportosulások

- A tagállamok a termelői csoportosulások tekintetében **elismerési rendszert** működtethetnek -> **kezelő szervezetek (Eredetvédelmi tv. 16-17. §)**
 - boroknál: a szőlészetről és borászatról szóló 2020. évi CLXIII. törvény 1. § 12. pontja szerinti **földrajzi árujelzőt kezelő hegyközségi szervezet**
- **Termelői csoportosulás** csak kérelem alapján ismerhető el -> **elismert termelői csoportosulás = Eredetvédelmi tv. szerinti kezelő szervezet**
 - részletszabályok a készülő kormányrendeletben
- Az egyetlen előállítóra vonatkozó kritériumokat teljesítő előállító és szeszes italok vonatkozásában, bizonyos esetben a tagállam által kijelölt hatóság is elismert termelői csoportosulásnak tekintendő

Termelői csoportosulások megerősítése

Elismert termelői csoportosulások

Kötelező kritériumok:

- bizonyos jogi forma; valamint
- az alábbi feltételek valamelyikének teljesítése:
 - *a termék előállítóinak több mint 50 %-a tagja a termelői csoportosulásnak; vagy*
 - *a termék előállítóinak egy része tagja a termelői csoportosulásnak és a termelői csoportosulás a **forgalmazható termékek mennyiségének vagy értékének több mint 50 %-át állítja elő.***

További lehetséges kritériumok:

- tagok pénzügyi hozzájárulása, tagság létesítésre/megszűnésre vonatkozó szabályok, írásbeli alapszabály

Termelői csoportosulások megerősítése

Elismert termelői csoportosulások

Elismerést követően **kizárólag a kezelő szervezet jogosult:**

- a) valamennyi termelő nevében ellátni a termelői csoportosulás feladatait;
- b) értesítést kapni az előrecsomagolt élelmiszerek előállítóitól (GI összetevő);
- c) kötelező erejű szabályokat kérelmezni a földrajzi árujelzővel ellátott termékek kínálatának szabályozására vonatkozóan (1308/2013/EU 166a. cikk);
- d) értékmegosztásra vonatkozó egységes záradékot kidolgozni (1308/2013/EU 172a. cikk);
- e) megállapodni a fenntarthatósági gyakorlatokról;
- f) kezdeményezni a termékleírás módosításának jóváhagyását;**
- g) törlés iránti kérelmet benyújtani.**

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

Kérdések:
gi@am.gov.hu

Információk:
<https://gi.kormany.hu/>